

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÐ

Från Riksdagsförvaltningen
2023-07-13
Besvaras senast
2023-07-27

Till utrikesminister Tobias Billström (M)

2022/23:856 Mänskliga rättigheter i Belarus

Den 11 juni nåddes vi av informationen att Ales Pushkin, en känd belarusisk konstnär som även ställt ut i Sverige, avled under vad som i medier kallas "oklara omständigheter". Han deltog i de fredliga demonstrationerna mot valfusket i Belarus 2020, fängslades i mars 2021 och dömdes på grund av sitt konstnärskap till fem år i straffkoloni. Pushkin var en av tusentals politiska fångar i Belarus.

Förtrycket i Belarus uppmärksammades i Sverige och världen i samband med de stora manifestationerna i protest mot valet den 9 augusti 2020, vars resultat inte har accepterats av omvärlden. Efter Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina har det hårdnande förtrycket i Belarus hamnat i skymundan. Det innebär inte att situationen vad gäller demokrati och mänskliga fri- och rättigheter har förbättrats, snarare tvärtom.

EU har infört flera sanktionspaket mot Belarus som en konsekvens av den belarusiska regimen oacceptabla våld mot fredliga demonstranter, hot, godtyckliga gripanden och arresteringar efter det riggade presidentvalet som av EU varken anses ha varit fritt eller rättvist. I januari 2023 förlängdes sanktionerna med ett år, utan ytterligare skärpningar.

FN:s råd för mänskliga rättigheter har vid sin 53:e session som avslutas den 14 juli behandlat den särskilda rapportören för mänskliga rättigheter Anaïs Marins rapport avseende 2022, som sammanfattas med att situationen för mänskliga rättigheter fortsätter att försämrats trots de åtaganden som Belarus har i enlighet med internationella konventioner.

I rapporten beskrivs att utrymmet för civilsamhället krymper och att antalet politiska fångar ökar. Strafffriheten för brott mot mänskliga rättigheter och rädsla gör att politiskt oppositionella, människorättsaktivister och vanliga människor flyr landet. Rapportören uppmanar medlemsstaterna att agera för att stärka mänskliga rättigheter inom en rad områden och att särskilt erkänna civilsamhällets och människorättsförsvarens viktiga roll i ett samhälle som är fientligt inställt till mänskliga rättigheter. Rapportören understryker vikten av att samverkan sker med civilsamhället och utifrån de behov civilsamhället identifierar.

Med anledning av detta, och i ljuset av den fortsatt kraftigt negativa

utvecklingen för mänskliga rättigheter i Belarus, vill jag fråga utrikesminister Tobias Billström:

Vilka åtgärder avser ministern och regeringen att vidta på kort sikt och lång sikt för att följa de rekommendationer som rapportören för mänskliga rättigheter i Belarus har presenterat i sin rapport till sessionen i FN:s råd för mänskliga rättigheter?

.....

Camilla Hansén (MP)

Överlämnas enligt uppdrag

Gergö Kisch